

The Hearing Take Notes for Their Deaf Peers

Népszabadság • [Gábor Horváth](#) • January 3, 2008.

- They represent one of the most enthusiastic, action-ready delegations who ever visited us from abroad – said Professor James DeCaro, Director of International Programs at the National Institute for the Deaf (NTID) when describing his Hungarian guests.

With 1,200 students, NTID operates within Rochester Institute of Technology (RIT) and is not the only university to provide teaching for the deaf. By comparison, Hungary has 140 deaf or seriously hard-of-hearing individuals enrolled in higher education. For years, Dr. DeCaro has been searching for opportunities whereby NTID could share its valuable accumulated experience in post-secondary education for the deaf.

Organized by the Public Foundation of Equal Opportunity for Persons with Disabilities, seven Hungarian professionals participated in a week-long training session on note-taking, a service specialty to benefit the deaf. According to plan, needy Hungarian students will benefit from their newly acquired expertise as soon as this coming fall. Going beyond the deaf and hard-of-hearing to include the moderately vision impaired, and those with dyslexia, all are destined to have access to the assisting services designed to enable them to function as equals in a mainstream academic environment.

The visiting professional delegates in Rochester included *Nóra Ungár*, Manager of the Hungarian Sign Language Program Office; *Krisztina Kovács*, Assistant Lecturer and Disability Coordinator at the Bárczi Faculty of Special Education, Lóránd Eötvös University (ELTE); *Balázs Horváth*, Coordinator of Students With Special Needs at the Faculty of Physical Education and Sport Science of Semmelweis University (of Medicine), himself hard-of-hearing; *Krisztina Henger*, sign language interpreter, manager of ELTE's Future Sign Language Laboratory; and *Gábor Prószéky*, IT professor from Peter Pázmány Catholic University, along with his wife, *Márta Szomolányi*, Head of the Dean's Office and Faculty Coordinator of Handicapped Students at PPCU. They said to be planning a pilot program, introducing note-taking and subtitling services to benefit those in need at ELTE and Semmelweis, and if successful, the practice could be expanded nationwide.

Note-taking and subtitling at NTID is part of a unified system whereby hearing students with previous exposure to a given course material prepare notes and subtitles for their handicapped peers, a service they get compensated for. An alternate approach was proposed, based on the American experience, whereby the reading, writing and

comprehension abilities of handicapped students tend to lag behind their peers, it would be beneficial to consider inserting a “makeup” year in their curricula. Otherwise, only specially gifted children are positioned to handle mainstream academic demands.

At present, Hungarian higher education registers a mere 0.4% of the student population as handicapped, whereas this ratio is 5-6 % in the West. The existing 140 handicapped among our university students is in itself a welcome achievement, promoted in part by the practice of awarding 8 extra points to handicapped students, provided they reached the minimum on their SAT score.

^^^^^^^^^^^^^^^^ (Original Article below – Translated by LINagy,
lnagy@rochester.rr.com) ^^^^^^^^^^^^^

<http://nol.hu/cikk/476478/>

Hallók jegyzetelnek siket társaiknak

Népszabadság • [Horváth Gábor](#) • 2008. január 3.

- Az egyik lelelkesebb, leginkább tette kész külföldi delegáció, amely valaha nálunk járt - minősítette magyar vendégeit az amerikai James DeCaro professzor, a Siketek Nemzeti Műszaki Egyetemének (NTID) nemzetközi programigazgatója.

A Rochesteri Műszaki Egyetemen (RIT) működő NTID-nak (amely az Egyesült Államokban nem az egyetlen siketeket oktató egyetem) 1200 diákja van - Magyarországon ma összesen mintegy 140 súlyos hallássérült tanul a felsőoktatásban. DeCaro évek óta keresi annak a lehetőségét, hogyan tudná az NTID átadni a fogyatékkal élők felsőfokú oktatása terén felhalmozott tapasztalatait.

A Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közalapítvány szervezésében egy hétig hat magyar szakember tanulmányozta a jegyzetkészítő és a feliratozó szolgáltatásokat. Terveik szerint ösztöl már a rászoruló magyar diákok, a siketeken és nagyothallókon kívül az enyhébb látássérültek, valamint a diszlexiások is megkapják azt a segítséget, amellyel sikeresen teljesíteni tudják a többiekével egyenlő követelményeket.

A Rochesterben járt szakértői csoport tagja volt *Ungár Nóra*, a Magyar Jelnyelvi Programiroda igazgatója; *Kovács Krisztina*, az ELTE Bárczy Gusztáv Gyógypedagógiai Karának oktatója, az egyetem fogyatékosügyi koordinátora; *Horváth Balázs*, a TF fogyatékosügyi koordinátora, aki maga is hallássérült; a jelnyelvi tolmácsok képzésében résztvevő *Henger Krisztina*, az ELTE majdani jelnyelvi laboratóriumának menedzsere; valamint a Pázmány egyetemről *Prószéky Gábor* informatika professzor és *Szomolányi Márta*, a dékáni hivatal vezetője, fogyatékosügyi koordinátor. Mint elmondták, azt

tervezik, hogy a feliratozás és a jegyzetkészítés elsőként az ELTE és a Semmelweis Egyetem hallgatói számára lesz elérhető, s ha a kísérlet beválik, a szolgáltatás országossá válhat.

Az NTID-n a jegyzeteket egységes rendszerben, a kurzusokat már elvégzett, halló tanulók készítik rászoruló társaiknak, és ezért fizetséget kapnak. Egy másik, az amerikai tapasztalatok alapján felmerült ötlet: mivel a hallássérültek az írás-olvasásban, illetve a szövegértésben is elmaradnak kortársaiktól, megfontolandó lenne számukra az egyetem előtt egy "felhozó" évet beiktatni, mert most még csak a kiemelkedő képességű gyerekeknek van esélyük megbirkózni a követelményekkel.

A magyar felsőoktatásban jelenleg négy ezrelék a fogyatékkal élő diákok aránya, míg Nyugaton 5-6 százalék. Az, hogy az egyetemisták között már 140 hallássérült diák tanul, már így is örvendetes növekedés, amihez az is hozzájárult, hogy a felvételi minimumot teljesítő fogyatékkal élőknek nyolc plusz pontot adnak.